

власне майно. Після цього банк за лізинговим договором передає підприємству це ж майно в довгострокову оренду.

Вигоди, що отримуються в результаті здійснення операцій зворотного лізингу, аналогічні з тими, які мають місце у разі використання фінансового лізингу.

Незважаючи на деякі відмінності в змісті фінансового і зворотного лізингу, поза сумнівом, загальною для них є комерційна основа, і не буде помилкою, якщо послуги характеризуватимуться як лізинговий бізнес. Інші учасники лізингових операцій теж переслідують певні інтереси і, передусім, прагнуть отримати фінансову вигоду і мінімізувати ризик.

Очевидно, що викладені переваги способу інвестування оновлення основних засобів найбільш сприйнятливі для гірничих підприємств, особливо в часи економічної кризи. Для забезпечення ефективної структурної перебудови підприємства потрібна реалізація нових механізмів нової інвестиційної діяльності. До одного з таких механізмів відноситься створення фінансово-промислових груп на основі підприємств вугільної галузі фінансових інститутів.

ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОГО ВІДРОДЖЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ

Анопрієнко В.О., Чернігівський державний технологічний університет

Рекреаційна сфера Чернігівського регіону має значний потенціал, який на даний час не використовується в повному обсязі. Розв'язання цієї проблеми лежить в площині розширення мережі суб'єктів господарювання недержавної форми власності, більш активного залучення приватного капіталу до фінансування розвитку підприємств рекреаційної сфери, створивши сприятливі умови для ведення бізнесу.

Окремим напрямом вирішення проблеми фінансування розвитку рекреаційної сфери є залучення приватного капіталу.

Орендне фінансування як окремий метод фінансування інвестиційної діяльності охоплює власне оренду. В договорі про оренду може бути передбачено викуп об'єкта, що надається в оренду. Перспектива розвитку орендних відносин у рекреаційній сфері досить широка.

Одним із шляхів залучення фінансових ресурсів є лізинг. Це вигідна для підприємства форма нетрадиційного інвестування, яка включає оренду окремих об'єктів майна з відкриттям додаткової специфічної кредитної лінії по оплаті лізингових угод. Для певних об'єктів рекреаційної сфери лізинг як спосіб придбання майна може бути з успіхом застосований, але через специфіку основних засобів він не набув широкого застосування.

Більш потужним методом і досить привабливим для інвесторів з великим капіталом є концесія, яка може бути з успіхом використана у рекреаційній сфері регіону. Концесія може виступати ефективною формою залучення

значного обсягу коштів інвесторів для освоєння підприємств рекреаційної інфраструктури, інших об'єктів рекреаційної сфери і здійснюється у вигляді угоди про передачу їх в експлуатацію юридичним або фізичним особам на визначений термін. Концесія відзначається більш жорстким контролем з боку держави за обсягами інвестування, своєчасністю платежів, виконанням інших зобов'язань інвестора.

Розширення приватного сектору на ринку рекреаційних послуг ще не набуло значних масштабів і тому залишається певний резерв використання приватного капіталу для відродження рекреаційної сфери. Слід зазначити, що процеси приватизації стосуються тільки підприємств рекреаційної інфраструктури і то за умов економічної доцільності. Що стосується рекреаційних територій (водних, лісових та ін.), а також певних архітектурно-історичних пам'яток, то вони мають залишатись у державній власності як загальнонаціональне надбання.

Одним з найбільш дієвих методів залучення приватного капіталу для потреб інноваційного розвитку рекреаційної сфери. - є приватно-державне партнерство. Ефект від партнерства держави і приватного сектора у рекреаційній сфері полягає у тому, що широкі верстви населення отримують рекреаційні послуги високої якості, бізнес має привабливі об'єкти інвестування з гарантованими прибутками, а влада – економію державних ресурсів при інноваційному оновленні рекреаційних об'єктів.

Вагомим резервом постачання інвестиційних ресурсів для потреб розвитку акціонованих підприємств рекреаційної сфери є дрібні інвестори, кошти яких можна залучити використовуючи фінансові інструменти фондового ринку. Схеми та механізми залучення коштів дрібних інвесторів достатньо відпрацьовані в інших галузях національної економіки.

Для фінансування інноваційного розвитку рекреаційної сфери регіону в умовах дефіциту фінансових ресурсів слід передбачити використання всіх можливих інвестиційних джерел.

В залежності від обсягів наявних фінансових ресурсів можуть бути реалізовані два механізми інноваційного розвитку рекреаційної сфери регіону: комплексно-інвестиційний (за наявності необхідних фінансових ресурсів) та пріоритетно-інвестиційний (при дефіциті фінансових ресурсів).

СПЕЦИФІКА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Дубей Ю.В., ДВНЗ «НГУ», м. Дніпропетровськ

Машинобудування – це багатогалузевий комплекс, який є одним із провідних секторів національної економіки, єдиним постачальником капітальних ресурсів на підприємства інших галузей, забезпечуючи будь-яке виробництво машинами та обладнанням, а населення - предметами споживання. Сьогодні неможливо уявити собі сферу людського життя, в якій тим чи іншим чином не використовувалася би продукція галузей